

A Vadaskert növényvilágáról

A Vadaskert élővilágát már két írásban próbáltam ismertetni. Szó esett az erdőről nagy általánosságban, és az állatvilágról is, amely mellett még szót kell ejtenünk a növényekről is. Ha a növények világában barangolunk a Vadaskertben és környékén el kell különítenünk három élőhelyet, a patakok illetve a vízfolyások medrét, amelyek közül a környéken a Csádri-patak a legjelentősebb, valamint a réteket és az erdőket. A legfontosabb rétek a Kőrös-hegy, a Tompa és a Kutya-hegy tetején-oldalában található, de szintén jelentősek a Csepri alatt, a Csádri-patak völgyének jobb oldalán található, valamint a Katlan is. Az erdők már sokkal inkább összefüggő területeket alkotnak. Ilyen a Csepri- és a Sajkó-hegy tájidegen telepített fenyvese, és a Csádri-patak völgyének szintén idegen akácosa. Az eredetihez közelebbi képet mutatnak a Kőrös-hegy ligeterdői, gyertyános-kocsánytalan-tölgyesei és a Kecské-Jankó árok cseres tölgyese, vagy a Khüllenberg-forrás felett elhelyezkedő, még jelenlegi romos állapotában is szép elegyes karszterdő, amely bükkből és virágos kőrisből áll. Az erdőben, főleg a Tompán és a Kutya-hegyen még sok helyen megtalálhatók a régi gyümölcsösök maradványai - a legtöbbször öreg körte- és almafák - is. Szintén az ember munkájára utalnak a Bieber-bányák mellett gyakori szelídgesztenye fák is.

Az elmúlt csaknem három évszázad nyomán az erdő eredeti aljnövényzetéből már csak keveset találunk meg. Sajnos hatalmas területeket borít be a fagyom és a csalán, a széleken megjelent az agresszíven terjeszkedő bálványfa és a csattanó maszlag is. Néhány helyen azonban jelentős foltokban még megtalálható a régi növényzet. Az erdőszéleken gyakorta fordul elő az őszi kikerics lila virága, nyáron a harangvirág bukkan fel sokszor, tavasszal az ismerős hóvirág jelzi a tél végét, de van, ahol megjelenik a gyöngyvirág is, később pedig virágzik két gyakoribb orchidea-faj, a fehér madársisak és a vitézkosbor is. A patakmederben sokszor találkozhatunk egy érdekes, bár kevésbé látványos növényvel, a hússzinű vicsorgóval is.

A rétek is színes képet nyújtanak. A Vadaskert kálvária mellett fekvő kapuja után az erdészeti út hamarosan egy nagyobb kiterjedésű réthez ér, ahol a kisezerjófű és a pacsirtafű lilás-rózsaszínű virága nyit. A Kőrös-hegy tetején és a Kutya-hegy oldalában nagy foltokban él a hegyi árvalányhaj. Szép látvány, ahogy a szélben hullámozik az érett magok százainak fehér-eszüstös ejtőernyője. Szintén a Kőrös-hegy értéke a Len-hegy felé eső oldalon virágzó erdei szellőrózsa is. A tisztás e különlegességét tavasszal fehér virágai emelik ki környezetéből.

A gyógynövények és fűszerek kedvelői számára is rejteget néhány meglepetést a hely. A Khüllenberg-forrásnál a citromfű, alatta, már a Vadaskert területén pedig a lómenta fordul elő a patakmederben, amelyekből kellemes ízű teát főzhetünk. Az utak mellett, a kisebb tisztásokon fordul elő gyakran a csipkebokor, melynek gyümölcséből készített lekvár, a hecsedli, szintén fontos különlegesség. Az erdőszéleken sokszor felbukkan a bodza, amelynek fehér virágjából tavasszal és a nyár elején a kissé szénsavas szörpöt készítik. A köves, napos, sekélyebb talajú réteken található két fűszernövény, az apró, pirosas virágokkal ékes kakukkfű, és a magas növésű, sötétlila zsálya is.

A növényvilágról adott e rövid ízelítő után elmondhatjuk, hogy a Vadaskert és környéke még ma is számos szépséggel és akár valódi ritkaságokkal is büszkélkedő terület. Az erdők és mezők sokszor egész évben varázslatosak és a növényeken kívül ritka állatoknak is otthont adnak. E terület tehát sok védelemre és figyelemre érdemes értéket rejteget, sokkal

többet, mint amennyit e rövid írásban megemlítettem, ezért remélem, hogy még sokáig megmarad a környék varázsa.

Ifj. Hock Ferenc

Megjelent: Bogdányi Híradó, **15**(8):7, 2004. szeptember